

NIEUWSBRIEF Augustus 2026 Nr.162

Beste Nieuwsbrieflezer,

Wederom een snikheet einde van de maand. Ik denk dat we er maar aan moeten wennen.

Mede door de grote belangstelling voor onze Instapwandeling op zondag 14 juni, hebben we in augustus ook 2 tochten op **zondag** gepland, te weten weer een Instapwandeling op zondag 9 augustus en de wandeling door de 2^e, 3^e en 4^e Stationsstraat op 23 augustus.

In september hebben we de wandeling "De winkeliers van de Dorpsstraat" gepland, ooit opgezet door Jac. Van Oosterom, maar nu gegidst door Lydia Cupido met haar eigen verhaal.

Ook zijn we actief op Open Monumentendag op 12 en 13 september met een fietstocht langs de meeste Rijksmonumenten die Zoetermeer rijk is. Zondag 13 september houden we de Kerkenpad wandeling.

In deze Nieuwsbrief besteden we aandacht aan het Dakenfestival, de Green Five fietstocht voor Duofietsen en een stukje Zoetermeerse geschiedenis. Deze keer de jaren rondom de Allerheiligenvloed van 1570. Ook stelt Douwe Klaucke zich voor als nieuwe Stadsgids. Ik kan u verzekeren dat hij in het echt veel vrolijker is dan op de foto.

Veel leesplezier.

Kees Doodeman
Voorzitter Stadsgidsen
Zoetermeer
k.doodeman@planet.nl
06 53395264

O-O-O-O-O

Onze nieuwe gidsen stellen zich voor

Ik heet Douwe Klaucke en ik ben sinds vorig jaar één van de stadsgidsen bij het Gilde Zoetermeer. In 1978 ben ik vanuit Assen in Zoetermeer komen wonen. Mijn vrouw, een geboren Zoetermeerse, en ik wonen sinds die tijd in de Dorpsstraat.

In de loop van de jaren heb ik veel verhalen over het Dorp en haar bewoners gehoord en veel gezien. De eerste 16 jaar als winkelier in de Dorpsstraat en daarna als bewoner, terwijl ik in de IT van een multinational werkte. Ik vind het leuk om de dingen die ik weet tijdens een wandeling te vertellen. Ze geven kleur en context aan dingen en plekken waar je anders aan voorbij loopt.

Daarom heb me na mijn pensionering aangemeld als stadsgids en ben een aantal maal per jaar uw gids.

Mijn favoriete wandeling is er één rondom het Dorp langs de buurtvaart, dus op de grens van oud en nieuw Zoetermeer. Daar valt veel te vertellen, te laten zien en te duiden. We komen elkaar er vast eens tegen.

O-O-O-O-O

Naar de **agenda van augustus**: <https://gildezoutermeer.nl/evenementen/>

Het dak op of wandelen tijdens Dakenfestival 2026 | do 27-8 t/m zo 30-8-2026

Van donderdagmiddag 27 augustus tot en met zondagmorgen 30 augustus vieren we vier dagen lang een uniek dakenfestival op Festivaldak P9. En dat is nog niet alles: daarnaast kun je ook andere bijzondere torens en daken beklimmen. Zo is er de mogelijkheid om de Toren van de Oude Kerk te beklimmen, net zoals het hoogste puntje van Snow World.

Ook wij als Stadsgidsen besteden aandacht aan het Dakenfestival.

Op zaterdag 29 en zondag 30 augustus worden er door ons wandelingen georganiseerd met als thema "daken en gevels". Tijdens de gezellige wandeling vertelt de gids uitgebreid over de mooie daken en gevels van de Dorpsstraat. Op zaterdag 29 en zondag 30 augustus van 14 tot 15.30 uur.

O-O-O-O-O

Agenda september 2026

- 2 september
De winkeliers van de Dorpsstraat
- 12 september
Fietstocht "De rijksmonumenten van Zoetermeer"
ihkv Open Monumentendag
- 13 september
Kerkenpad wandeling ihkv Open Monumentendag

Kort verslagje van de "Green five" fietstocht met Duofietsen

Op 24 juli jongstleden hebben wij de Green Five fietstocht nog een keer gedaan, maar dan met als deelnemers 4 Duofietsen met hun berijders. We hebben de tocht iets aangepast vanwege paaltjes en andere obstakels op het fietspad, maar we hebben de deelnemers de mooiste groengebieden van Zoetermeer kunnen laten zien en we hebben ook veel verteld. Een reactie van een van de deelnemers : "genoten van alle uitleg. De man in het groen (*onze gids*) zorgde voor veel extra info", "ik woon al 60 jaar in Zoetermeer en heb veel nieuwe dingen gehoord"

Alle deelnemers waren erg enthousiast net als wij. Voor herhaling vatbaar!

0-0-0-0-0

Zoetermeerse geschiedenis

1570 Allerheiligenvloed

Lange tijd hadden boeren achter op hun land veengrond uitgegraven en te drogen gelegd. Zo kregen ze turf om de haard mee te stoken. Industrieën in de omgeving ontdekten ook deze energiebron, zodat het weggraven vanaf de 14^e eeuw op grote schaal werd aangepakt. Men groef dan alle veengrond weg, totdat ze bij het grondwater kwamen.

Slagturven

Vanaf 1530 begon men met het zogenaamde slagturven. Daarbij werd ook onder de waterspiegel gebaggerd met een zogeheten baggerbeugel. Het uitgebaggerde veen werd op hogere richels te drogen gelegd en daarna in blokken gestoken. Op deze manier werden veengaten en sloten vaak meters diep tot op de kleilaag uitgebaggerd; de ribben waarop men het baggerveen te drogen legde, werden ondergraven en ondanks alle bepalingen steeds smaller. In 1561 werd bepaald dat de ribben minimaal drie meter breed moesten zijn, sloten maximaal 6,30 meter. In 1593 mochten de sloten al 9,50 meter breed worden. Ribben werden uiteindelijk zo smal dat een ploeg er niet meer kon keren; hooguit gebruik als hooiland was nog mogelijk. Golfslag liet ze uiteindelijk geheel verdwijnen.

Midden Holland kreeg het aanblik van een waterland. Ten noorden van de Oude Rijn ontstond een reusachtig meer, de Haarlemmermeer, en ook voor het gebied ten zuiden van Leiden bestond die vrees.

Koeien tot aan de knieën in het water

Bij een inventarisatie in 1570 werd het blank staan van de landen in de winter als normaal beschouwd; afwatering van Zoetermeer en een deel van Zegwaart via Rijnland was dan alleen maar mogelijk met een stevige zuidwestenwind, die de waterstand in het IJ omlaag bracht, zodat Rijnland het overtollige water via Halfweg en Spaarndam kon lozen. Het grote probleem was dat vóór mei de landerijen weer droog moesten zijn om goed gras te krijgen. Het voorafgaande jaar 1569 was dat echter niet gelukt. De boeren hadden al hun wintervoer verbruikt en hadden de koeien waterplanten moeten voeren of toch de wei in moeten sturen 'daervan eenige gaen totte knye toe in't water (...) waer deur zij zeggen dat veel van dezelve beesten gescapen zullen zijn te sterven'. Zelfs de wal die van Zegwaart naar Leiden liep, de Leidsewallen, was tot drie maal toe deels weggespoeld.

Allerheiligenvloed

Op 1 november van dat jaar werd het nog erger door de Allerheiligenvloed, een enorme storm. Die zette grote delen van Zeeland en Holland onder water. De dijken langs de Maas hielden het, zodat het grootste deel van Zuid-Holland geen zeewater over zich heen kreeg. Door het slagturven echter waren veel binnendijken zwak en sloeg het water van de veenplassen over deze dijken. De zwakke Landscheiding in het zuiden van de Binnenwegse polder brak en zette een deel van Zegwaart onder water.

Tachtigjarige Oorlog

In de tweede helft van de 16de eeuw kwam bij alle problemen op het platteland ook nog een oorlog om de hoek kijken, de Tachtigjarige Oorlog. Om de stad Leiden te bevrijden van de Spaanse omsingeling besloot men het land verder onder water te laten lopen. Zo konden de geuzen de stad met schepen bereiken en 3 oktober te ontzetten.

Na het ontzet van Leiden was men nog jaren bezig om al het water weg te krijgen. Immers, alle watermolentjes waren vernield in de strijd tussen Geuzen en Spanjaarden. En het was onder normale omstandigheden al zo moeilijk geweest om het overtollige water te lozen.

Afbeelding van de Hollandsche Veenen na 't Dorp Amsterveen te zien, met de wijze van Turf maken

O-O-O-O-O

Deze Nieuwsbrief krijgt u via de website van Gilde Zoetermeer. Uiteraard is ook daar uw privacy gewaarborgd.

Mocht u om welke reden dan ook de Nieuwsbrief niet meer willen ontvangen of u hebt een nieuw e-mailadres laat het ons weten en het wordt aangepast,

stadsgidsen@gildezoetermeer.nl